

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/5738
GK=159

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-251/2260/4662
Konu : Yazılı soru önergesi

23/07 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 09/04/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-59105 sayılı yazı,
b) 26/04/2012 tarihli ve 1694/3488 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5738 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-251/2757/5574
Konu : Yazılı soru önergesi

23/07/2012

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5738 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1- A- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı; yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği;

B- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, 196. maddesinde, mahkemece sorgusu yapılmış olan sanık veya bu hususta sanık tarafından yetkili kılındığı hâllerde müdafinin talebi halinde, mahkemenin sanığı duruşmada hazır bulunmaktan bağımsız tutabileceği; sanığın, alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere, istinabe suretiyle sorguya çekilebileceği; sorgu için belirlenen günün, Cumhuriyet savcısı ile sanık ve müdafine bildirileceği; Cumhuriyet savcısı ile müdafinin sorgu sırasında hazır bulunmasının zorunlu olmadığı; sorgusundan önce sanığa, ifadesini esas mahkemesi huzurunda vermek isteyip istemediğinin sorulacağı; sorgu tutanağının duruşmada okunacağı; açıklanan hükümler içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntemin uygulanarak sorgu yapılacağı; hastalık veya disiplin önlemi ya da zorunlu diğer nedenlerle yargılamanın yapıldığı yargı çevresi dışındaki bir hastahane veya tutukevine nakledilmiş olan sanığın, sorgusu yapılmış olmak koşuluyla, hazır bulundurulmasına gerek görülmeyen oturumlar için getirilmemesine mahkemece karar verilebileceği; yurt dışında bulunan sanığın, belirlenen duruşma tarihinde hazır bulunmasının zorluğu hâlinde, bu tarihten önce duruşma açılarak veya istinabe suretiyle sorgusunun yapılabilmesi;

C- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununa dayanılarak hazırlanan ve 20 Eylül 2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, soruşturma ve kovuşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece dinlenilmesine gerek görülen kişilerin Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi kullanılarak dinlenilmesi, kayda alınması, saklanması ile bunun için gerekli teknik altyapının kurulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek amacıyla hazırlanan Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin 14. maddesinde, teknik altyapının hazır olması durumunda, ceza infaz kurumunda bulunan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kişinin SEGBİS ile dinlenebileceği gibi, SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabileceği; talep eden makamın, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili ceza infaz kurumu yönetimine bildireceği; ilgili ceza infaz kurumu görevlisinin, belirtilen talimatlar doğrultusunda, dinlenecek kişiyi, dinleme odasında hazır edeceği; talep eden makamın ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanağın, ceza infaz kurumu görevlisince düzenleneceği ve imzalanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Açıklanan bu düzenlemeler çerçevesinde, işlenen suç sebebiyle yürütülen soruşturma ve kovuşturmalara ilgili olarak tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, soru önergesinde yer alan ve derdest kovuşturmalara ilişkin hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

II- 650 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin çerçeve 28. maddesiyle, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 85. maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak, kurum, kurul ve kuruluşların, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmeleri ve hükümlülerle görüşebilmesi için Adalet Bakanlığından izin almak zorunda oldukları, bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hükmün uygulanacağı, Adalet Bakanlığının talepte bulunan kişilerin, hükümlülerini ziyaret etmelerine de izin verebileceği; Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin 40. maddesinde, milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla yapmış oldukları istemlerin, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirileceği; milletvekillerinin, hükümlü ve tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebileceği; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Üçüncü Kısım Beşinci Bölüm, Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan tutuklu ve hükümlü bulunanların, milletvekilleri tarafından ziyaret edilmelerinde Bakanlığın yazılı izninin aranacağı; ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlüler ile barındırıldıkları bölümlerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve diğer komisyonların başkan ve üyeleri ile yanlarında bulunan görevliler tarafından komisyon kararı ve görevleri çerçevesinde ziyaret edilebileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 3. maddesinin birinci fıkrasında, kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idarî makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde çocuğun yararının temel düşünce olması gerektiği benimsenmiştir.

Çocuk ceza infaz kurumlarına yönelik Bakanlığımıza yöneltilen ziyaret talepleri, bu düzenlemeler çerçevesinde değerlendirilmekte olup çocuğun yüksek yararı gözetilerek yerine getirilememiştir.

III- Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, fizikî ve mimarî özellikleri itibarıyla, çocukların eğitim ve rehabilitasyon faaliyetlerine uygun olarak yapılmıştır. Kurum, toplam 324 kişi kapasiteli olup, 31.000 metrekare kapalı olmak üzere, toplam 62.000 metrekare alan üzerine kurulmuştur. Kurumda 17/04/2012 tarihi itibarıyla 236 hükümlü ve tutuklu çocuk barındırılmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Kurum, 3 blok hâlinde, her blokta 12 koğuş olmak üzere, toplam 36 koğuştan oluşmaktadır. Her koğuşta tek kişilik 9 oda bulunmaktadır. Koğuşlarda 9 kişinin birlikte kullanımına verilmiş santraç takımı, masa tenisi, oturma grubu, buzdolabı, çamaşır makinesi ve LCD televizyon bulunmaktadır. Ünitelerin havalandırma bahçesinde voleybol ve basketbol oynama alanları oluşturulmuştur.

Kurumda, çocukların eğitim ve öğretimine yönelik olarak kullanılan 5 derslik, 1 bilgisayar sınıfı, 7 atölye, 5 hobi bahçesi, 1 kapalı spor salonu, 1 açık saha ve 1 kütüphane bulunmaktadır. Kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklu çocuklar, oda sistemine dayalı koğuşlarda barındırılmakta olup, hücreye konuldukları ya da hücrede tutuldukları yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

Kurumda bu uygulamanın gerekleri doğrultusunda fizikî düzenlemeler yapılarak, her çocuğun eğitim, öğretim ve sosyal etkinlikleri beraber geçirdikleri zamanlar dışında tek başına kalabilecekleri ve uyuyabilecekleri odalar oluşturulmuştur. Çocukların barındırıldıkları ünitelerdeki ortak yaşam alanları modern güvenlik sistemleriyle kontrol edilmekte, özel yaşam alanları ise özel yaşamın gizliliği ilkesi gereği izlenmemektedir.

Ünitelerin ortak yaşam alanlarından ve havalandırma bahçelerinden, gün içinde 9 kişi yararlanmaktadır. Çocuklar, gece 24:00 olan yatma saatinden sabah 07:00 olan kalkma saatine kadar, istediklerinde yalnız kalma imkânı bulunan tek kişilik odalara sahiptirler. Ünitelerin havalandırma bahçe kapıları sabah 08:00'de açılmakta ve mevsim şartlarına uygun olarak hava kararmadan önce, kışın en erken saat 16:30'da, yazın da en geç saat 20:00'de kapatılmaktadır. 2012 yılı Nisan ayında kapatma saati 18:30 olarak belirlenmiştir.

IV- Pozantı M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan, Ankara Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilen çocukların, Kuruma uyum süreçlerinin hızlandırılması amacıyla çocuklara yönelik psiko-sosyal destek ve müdahale çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmaları yürüten psiko-sosyal ve yardım servisinde, yapılan nakil öncesinde 1 psikolog ve 3 sosyal çalışmacı görev yapmakta iken, nakil sonrasında çalışmaların daha verimli yürütülebilmesi amacıyla bu sayı 2 psikolog ve 4 sosyal çalışmacıya çıkarılmıştır.

Psiko-sosyal yardım servisi görevlilerinin yapmış oldukları değerlendirmelerin sonuçları doğrultusunda, ihtiyaç sahibi çocuk tutuklu ve hükümlüler için Ardıç Destek ve Müdahale Programları uygulanmaktadır. Bu Program, çocuk tutuklu ve hükümlüler, aileleri ile bu çocuklarla çalışan personele yönelik olarak geliştirilmiş olup, çocuklara olumlu katkılar sağladığı gözlenmektedir. Ardıç Programı dahilinde, söz konusu çocuklara yönelik, kişisel gelişim, güvenli davranış ve öfke kontrol programları; ailelerine yönelik, aile eğitimi; personele yönelik olarak, genel bilgiler ve cinsel istismara yaklaşım programları düzenli olarak uygulanmaktadır. Bu programların eş güdümünde, çocukların öğrenim durumlarına uygun eğitim çalışmaları, rehabilitasyon hizmetlerinde önemli bir role sahip sosyal-kültürel ve sportif faaliyet çalışmaları da çocukların istek ve ilgileri yönünde yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan